

Emlékeztető

**az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT)
2021. november 24-ei együttes online üléséről**

Jelen vannak webex alkalmazáson keresztül, online részvétellel:

- az Országos Statisztikai Tanács tagjai vagy helyetteseik
- a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai vagy helyetteseik
- az Állandó meghívottak vagy helyetteseik
- Dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke
- Freid Mónika a KSH elnökhelyettese
- Németh Eszter a KSH elnökhelyettese
- Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese
- Dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese
- a KSH főosztályvezetői; NSKT és az OST titkárságának munkatársai

Napirendi pontok:	Tervezett időkeret
<i>Köszöntő</i> 1. A Népmozgalmi adatgyűjtések elektronizálása Előterjesztő: Kovács Marcell (KSH)	13.00-13.30
2. Új adatforrások és lehetőségek a Lakáspiaci információrendszerben Előterjesztő: Székely Gáborné (KSH)	13.30-14.00

Dr. Vukovich Gabriella, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) elnöke, köszöntötte az online ülésen résztvevőket, megnyitotta az ülést, majd felkérte Bognár Andreát, az OST elnökét, hogy vezesse le a két testület együttes ülését.

Bognár Andrea, az OST elnöke köszöntötte az online résztvevőket. Jelezte, hogy az emlékeztető elkészítéséhez az ülésről hangfelvétel készül, ezért kérte a résztvevőket, hogy aki nem ért egyet a hangfelvétel készítésével, jelezze azt nevének bemondásával.

Ismertette a napirendi pontokat, amelyek tájékoztató jellege miatt szavazásra nincs szükség. A résztvevők elfogadták az ülés napirendjét.

1. napirendi pont: A Népmozgalmi adatgyűjtések elektronizálása

Kovács Marcell a KSH Népszámlálási és népesedési statisztikai főosztályának vezetője elmondta, hogy az elektronizálás céljai túlmutatnak a statisztika keretein, sokszereplős államigazgatási projektről van szó, amelynek fő célja az állampolgárok ügyintézésének egyszerűsítése. Ismertette a népmozgalmi statisztika feladatát, azon belül a születésekre, halálozásokra, házasságkötésekre, válásokra vonatkozó adatgyűjtéseket. A KSH ezen adatgyűjtésekben az érintett szereplőkről, pl: anyáról, apáról (kor, lakhely, iskolai végzettség, foglalkozás), valamint az eseménnyel kapcsolatban (pl. születés kapcsán a terhességi hetek száma, halálozásnál a halál oka) gyűjt adatokat. Ezek mind személyes adatok, így az adatgyűjtést a hivatalos statisztikáról szóló törvény szabályozza, ami biztosítja, hogy az adatok teljeskörűen beérkeznek, így minden Magyarországon anyakönyvezett eseményről értesül a KSH. Közös ezekben az adatgyűjtésekben, hogy a KSH számára az anyakönyvvezetőktől érkeznek be ezek a statisztikai lapok az ország minden részéből. Az anyakönyvvezetők, kórházaktól, bíróságoktól, közjegyzőktől kapják ezeket az adatokat, az eseményektől függően. Egy évben összesen közel 350 000 ilyen statisztikai lap készül és kerül feldolgozásra a KSH-ban.

Ezek eddig papíralapon készültek, postai úton jutottak el a KSH-ba, ahol érkeztetés, rögzítés után feldolgozták és összesítve közölték ezeket a hazai és nemzetközi felhasználók számára. Ezen rendszerek megváltoztatása nehéz volt, mert sok szereplőt érintenek. Jogilag is kényes a szabályozásuk, mert a személyes adatok miatt fontos az adatvédelmi szempont. A teljes informatikai rendszer megújítása komoly fejlesztést igényelt.

2014-ben történt az első lépés, amikor bevezetésre került az Elektronikus Anyakönyvi (EAK) rendszer, amiből a KSH már használt fel adatokat, azok alapján pedig ellenőrizte a beérkezett statisztikai lapok teljességét. 2016 óta már több adatot használt a KSH az EAK rendszerből, de a teljes folyamat elektronizálása 2020-ban történt meg, amikor a Belügyminisztérium vezetésével elindult az ezen eljárások egyszerűsítését célzó projekt. Elsődleges cél volt az állampolgárok ügyintézésének könnyítése, másodlagos cél volt a statisztikai adatok elektronizálása.

Idén elindult az új rendszer, a februári indulástól kezdve az első időszakban párhuzamosan működött a régi papírlapú és az új elektronikus rendszer. Azonban most már csak elektronikusan érkeznek a KSH-ba az adatok, illetve születések esetében még párhuzamosan működik a rendszer, egyelőre pilotként működik a korona vírus miatt leterhelt az egészségügyi ellátó rendszer miatt, de hamarosan bevezetésre kerül valamennyi kórházban.

Az új rendszerben az adatszolgáltatási folyamat ugyanaz, azonban nincsen papír adatlap. A születés/halálozás esetén az orvos az Egészségügyi Szolgáltatási Térben (EESZT) viszi fel az adatokat, amit a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) juttat el az anyakönyvvezetőkhöz, akik az EAK rendszerből továbbítják az adatokat, amelyek ismét KKSZB-n keresztül jutnak el a KSH-ba. A kapcsolat kétirányú az anyakönyvvezető és a KSH között: A KSH automatikusan visszajelez az átvétel sikerességéről vagy az esetleges hibákról, utána az anyakönyvvezető törli saját rendszeréből azokat az adatokat, amelyek tárolására nincs jogosultsága.

A népmozgalmi statisztika egy másik fontos adatlapja a halottvizsgálati bizonyítvány (HVB), ami a halálozáshoz vezető okokat, betegségeket tartalmazza. Papíralapú adatlap, hat példányban készül és általában, eddig postai úton jutott el a különböző felhasználóihoz. A papíralapú HVB kitöltése, összegyűjtése és feldolgozása körülményes folyamat volt eddig, de ez is megváltozik, mert folyamatban van az elektronizálása. Az átállás két lépcsőben történik. Az első már megtörtént, február óta működik, hogy az orvosok az EESZT rendszerben jelentik a halálozást a hely szerint illetékes anyakönyvvezetőnek és 2022. március 1-jétől történik meg a teljes rendszer átállása, amikor is az orvosok a HVB teljes tartalmát elektronikus dokumentumként fogják

rögzíteni az új eHVB rendszerben, és a temetést intéző személy példányán kívül a többi 5 példány elektronikusan kerül továbbításra.

A KSH az anyakönyvvezető által ellenőrzött és kiegészített HVB teljes adattartalmát elektronikusan kapja meg az eHVB rendszeren keresztül, melyet szintén a KKSZB szolgáltatás juttat el. Kétirányú a kapcsolat, ha pontosítás vagy javítás szükséges, akkor az azonnal kérhető lesz.

Összefoglalásában bemutatta a fejlesztések az eredményét. Az államigazgatási eljárások hatékonyabbá válnak, az ügyintézés az állampolgár számára kényelmesebbé válik. Kikerülnek a papíralapú dokumentumok a rendszerből, csökkennek az adatszolgáltatói terhek, postázási költség kikerül a rendszerből, a KSH oldalán pedig felgyorsulnak a folyamatok, egyszerűsödik a feldolgozás és még jobb minőségű statisztikai adatok előállítására lesz lehetőség.

Ismertette a további fejlesztési terveket. 2022. évre tervezik a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének statisztikai kérdőívének elektronizálását, illetve a válási statisztikai lap elektronizálása az érintett szervek bevonásával.

Megköszönte mindenkinek a munkáját a közös fejlesztésekben.

Szabó Tamás Attila főosztályvezető-helyettes az Országos Bírósági Hivatal (OBH) képviseletében megköszönte a tájékoztatást és érdeklődött, hogy a válási lapok kitöltésének elektronizálásához mikorra tervezi a KSH a munkamegbeszélés megtartását?

Kovács Marcell elmondta, hogy 2022. év elején fogják felvenni a kapcsolatot az érintettekkel.

Szabó Tamás Attila, egy kérdést tett fel az anyakönyvvezetők közötti adatforgalom elektronizálásáról a bírósági rendszerhez való csatlakoztatást illetően.

Kovács Marcell megerősítette, hogy az anyakönyvvezetők bevonására a Miniszterelnökségen keresztül kerül sor.

2. napirendi pont: Új adatforrások és lehetőségek a Lakáspiaci információrendszerben

Székely Gáborné a KSH Lakásstatisztikai osztályvezetője a lakáspiaci információrendszerben feltárt és használt új elemzési lehetőségekről, illetve adatforrásokról szólt.

Prezentációjában bemutatta a lakásépítés alakulását Magyarországon 1950 óta. 1975-ben, a lakásépítés a csúcán majdnem 100 000 lakás épült Magyarországon. Innen folyamatos csökkenés kezdődött a rendszerváltásig, majd azt követően indult meg a lakásszektor újraépülése. A 90-es években lakásépítések stagnáltak, igaz az évtized közepén a „szocpol” támogatás megemelésével kisebb kiugrás történt. A lakásszektorban az igazi rendszerváltás a 2000-es évektől kezdődött el. 2001-től fellendülés indult, amely 2005-ig tartott, ekkor az állam visszavonult a kamattámogatott lakáshitelezésből, azonban felfutott a deviza hitelezés, ami tovább vitte a lendületet. 2008 után következett be a lakáspiaci válság, ami újabb hatalmas visszaesést hozott a magyar lakáspiacon. 2008-ban kezdődött a lakáspiaci megfigyelések eszköz-rendszerének bővítése, láthatóvá vált, hogy a lakáspiaci ár-ingadozások megfigyelése elengedhetetlen a piaci folyamatok követésében.

Valódi mélypont 2013-ban és 2015-ben történt, amikor olyan alacsony volt a magyarországi lakásépítés, amire korábban 70 évig nem volt példa. 2015 után indult meg egy újabb fellendülés, más területi arányokkal, más építkezési megoldásokkal, ez a felívelő szakasz most is tart.

Először egy piaci szereplő az FHB kezdett lakáspiaci árindexet közölni. A KSH 2010 óta közli rendszeresen a lakáspiaci árindexeket, majd ezt követte az Magyar Nemzeti Bank (MNB) indexe. Az indexek mindegyike a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) illetékhivatali adatbázisából, azaz a NAV-nak illeték eljárásra bejelentett tranzakciók adataiból dolgozik.

Az indexek feladata a tiszta árváltozás mérése. Minden évben változik a lakások száma, minősége, területi összetétele ezeket a hatásokat ki kell szűrni, hogy egy reális képet lehessen kapni a lakáspiaci ár

alakulásáról. 2020-ban a bekövetkezett COVID válság hatására, a KSH indexe erőteljes ingadozást mért ebben az időszakban, a járványhullámokkal párhuzamosan nőttek vagy csökkentek a lakásárak.

Ismertette, hogy előnye a lakáspiaci árindexeknek, hogy európai szinten elindult ezeknek a számítása 2008 óta, egységes módszertannal. Az Eurostat honlapján látható éves, negyedéves bontásban a lakáspiaci árak alakulása a legtöbb európai országra vonatkozóan. Azért is fontos ez a mutató nemzetközi szinten, mert bekerült a makrogazdasági egyensúly változását figyelő rendszerbe. 2008 után sok ország látta, hogy fontos jelzést kapni arról, hogy esetleg ingatlanpiaci buborék alakulhat ki a lakások piacán. Közös index is készül az EU országokra, Euro zónára is, mely az Eurostat honlapján ugyancsak megtalálható.

Bemutatta, hogy egyes országokban milyen pályát járt be a lakás piac a 2008-as válság után. Ismertette a lakásárak területi különbségei bemutató adatok hasznosságát és ajánlotta a Magyarország Nemzeti Atlasza című kiadványt forrásként. Budapesten kisebb területekre vonatkozó összesítéseket is végzett a KSH. A bemutatott ábrán a 2019-es eladások medián árszintje látható városrészenként. Az ilyen térképeknek sok egyéb felhasználása is lehet, pl. a „Miből élünk” felmérés mintakialakításánál is figyelembe vettek ilyen adatokat. Ugyancsak felhasználták a kisterületi lakásár-adatokat a lakbérek piaci modellezésénél.

Új típusú együttműködés jött létre a KSH és az ingatlan.com cég között, mely az adatait statisztikai felhasználásra ajánlotta a KSH-nak. 2019-ben elindult az együttműködés és azóta havonta átveszi a Hivatal a cég hirdetési adatait. Fontos megemlíteni, hogy kísérleti jellegűek az eredmények, hiszen a kapott adatok nem fedik le a teljes bérleti piacot. A lakbérindexet minden hónapban közzé teszi a KSH a honlapján.

Az ingatlan.com által nyújtott adatok nagy része Budapestről szól, ez lehetővé teszi, hogy kerületcsoportonként részindexeket is készítsenek.

Az adatbázisok összekapcsolásával tovább lehet bővíteni az elemzési lehetőségeinket. A Hivatal az illetékhivatali adatbázisból kiemelte a családi házakat, ezeket összekapcsolta az energetikai besorolásokkal és így hozott létre egy elemzésre alkalmas adatbázist. A különböző forrásból származó adatbázisok összekapcsolásával megnő az elemzési lehetőségek köre, erre a jövőben is törekedni szeretne a KSH.

Bognár Andrea tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadás anyagait elektronikus úton az OST Titkárság és az NSKT Titkárság munkatársai megküldik az OST és NSKT tagok és állandó meghívott részére.

Dr. Vukovich Gabriella megköszönte a tagok, és a jelenlévők részvételét, a szervezetek egész éves munkáját kitérve a közös munka, egymás segítségének fontosságára. Felhívta a statisztikai adatok céljára a figyelmet, hogy a felhasználóknak fontos és hasznos, hogy minél jobb, frissebb adatokhoz juthassanak hozzá.

Budapest, 2021. december 01.

Bognár Andrea
az OST elnöke

Mezősiné Rózsár Erika
az OST titkára

Dr. Vukovich Gabriella
a KSH elnöke

Dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke

Freid Mónika a KSH elnökhelyettese

Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese

Németh Eszter a KSH elnökhelyettese

Dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese

Dr. Windisch László a KSH elnökhelyettese

az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai